

صنعت گاز کشور در مسیر توسعه

دستاوردها و فرصت‌های گازی

توسعه صنعت گاز در سال آینده، ۱۰ میلیارد دلار بودجه می‌خواهد.

همزمان با سی‌امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، مهندس عزیزالله رضانی، معاون وزیر نفت در امور گاز، در جمع خبرنگاران به تشریح دستاوردهای صنعت گاز و آخرین وضعیت این بخش از اقتصاد کشور پرداخت. مدیرعامل شرکت ملی گاز، حجم سرمایه‌گذاری مورد نیاز صنعت گاز را در سال ۸۸ حدود ۱۰ میلیارد دلار برآورد کرد و یادآور شد در صورت تصویب و تخصیص اعتبار ۱۰ میلیارد دلاری توسعه صنعت گاز، در سال ۸۸ بیش از ۹۰ درصد آن صرف توسعه، ساخت و تقویت زیرساخت‌های صنعت گاز به ویژه بخش پالایش گاز شده و ۱۰ درصد باقی‌مانده هم برای اجرای طرح‌های گازرسانی مصرف خواهد شد.

رضانی با اشاره به گسترش سطح پوشش گاز در سید انرژی کشور گفت: در حال حاضر بیش از ۷۰۰ شهر و هفت هزار روستای کشور از نعمت گاز بهره‌مند هستند که توزیع گاز در بین این حجم از مصرف‌کنندگان، توسط ۱۵۸ هزار کیلومتر شبکه توزیع و انتقال انجام می‌گیرد.

معاون وزیر نفت افزود: در حال حاضر ۵۴ میلیون نفر مشترک در قالب ۱۴ میلیون خانوار، عمده‌ترین مصرف‌کنندگان گاز در ایران هستند. علاوه بر آن، بیش از ۲۰ هزار واحد صنعتی هم زیر پوشش مصرف گاز طبیعی قرار دارند.

وی ادامه داد: امسال در مقایسه با سال‌های گذشته، به دلیل شرایط مساعد آب و هوایی و نیز اقدامات انجام شده به منظور بهبود شبکه انتقال گاز، در مقایسه با سال‌های گذشته، گاز بیشتری به نیروگاه‌های واقع در مسیر خطوط انتقال گاز تحویل شده است.

عزیزالله رضانی میزان متوسط گاز تحویلی به واحدهای پتروشیمی را در سال جاری، روزانه ۲۵ میلیون متر مکعب ذکر کرد و شرایط تأمین نیازمندی‌های گازی کشور را بسیار مطلوب ارزیابی نمود.

وی با اشاره به وضعیت کلی صنعت گاز در سال‌های قبل و پس از انقلاب گفت: تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، مهمترین فعالیت صنعت گاز، صادرات گاز به اتحاد جماهیر شوروی سابق بود و اقدامات زیربنایی توسعه و گازرسانی به شهرها و روستاها مورد توجه قرار نمی‌گرفت. اما پس از انقلاب، توسعه صنعت گاز به ویژه در بخش گازرسانی، با جهشی چشمگیر مواجه شد. مدیرعامل شرکت ملی گاز با اشاره به فعالیت‌های اخیر در بخش توسعه زیرساخت‌های پالایش گاز، ظرفیت بخش پالایش گاز کشور را ۵۰۰ میلیون متر مکعب ذکر کرد و گفت: پیش از انقلاب اسلامی در کل کشور فقط پنج شهر توسط دو هزار کیلومتر خطوط انتقال فشار قوی از گاز بهره‌مند بوده‌اند، در حالی که هم اکنون ۲۹ استان

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۶۷ از تولید به مصرف

۶۸ سرپیچی قیمت از تصمیمات آپک

۶۹ کوتاه انرژی

۶۹ طرح ماه

کشور به شبکه گاز متصل هستند و امیدواریم در سال ۸۸ با تکمیل خط لوله سراسری هفتم گاز، سی‌امین استان کشور یعنی سیستان و بلوچستان هم به شبکه گاز متصل شود.

وی تأکید کرد: از ابتدای سال ۸۷ تاکنون (نیمه بهمن ۸۷) در حدود ۱۲۸ میلیارد متر مکعب گاز به بخش‌های مختلف مصرف تحویل داده شده است که ۳۹ میلیارد متر مکعب آن توسط نیروگاه‌های برق، ۱۷ میلیارد متر مکعب از سوی واحدهای صنعتی و ۵۶ میلیارد متر مکعب آن توسط مصرف‌کنندگان خانگی و تجاری مورد مصرف قرار گرفته است. بر اساس این ترکیب مصرف، می‌توان احتمال داد که تا پایان سال، ۳۵ درصد گاز مصرفی کشور در بخش نیروگاهی، ۲۵ درصد در بخش صنعتی و ۴۰ درصد در بخش خانگی و تجاری مصرف شود.

رضانی همچنین به افتتاح تعداد زیادی طرح‌های توسعه‌ای در خلال ایام دهه فجر امسال اشاره کرد و گفت: افتتاح هشت خط انتقال گاز به طول هزار و ۴۱۰ کیلومتر، بهره‌برداری از ۱۷ ایستگاه تقویت فشار و یک هزار و ۱۱۲ طرح گازرسانی روستایی از عمده‌ترین طرح‌هایی است که در سی‌امین سالگرد پیروزی انقلاب، در حوزه صنعت گاز به بهره‌برداری رسیده است. وی در رابطه با سیاست‌های کلی در بخش قیمت‌گذاری گاز تصریح کرد: به جز مواردی که بر اساس طرح هدفمند کردن یارانه‌ها و در صورت تصویب مجلس در نظام قیمت‌گذاری گاز ایجاد خواهد شد، از ابتدای سال آینده، با اعمال تعرفه‌های جدید، قیمت پلکانی گاز بها در دهک‌های پرمصرف، شدت بیشتری خواهد یافت تا در نهایت بتوانیم مصرف این گروه را تعدیل کنیم.

رضانی در ادامه، از احتمال تقسیم‌بندی جدید

نظام تعرفه‌ای گاز بها بر اساس شهرستان‌های مختلف هر استان خبر داد. معاون وزیر نفت، میزان واردات گاز کشور را در سال جاری ۲۰ میلیارد متر مکعب و میزان صادرات را ۱۳ میلیارد متر مکعب خواند و گفت: نرخ گاز وارداتی از ترکمنستان، از قیمت گاز صادراتی به ترکیه پایین‌تر است.

همچنین، در این نشست خبری، مصطفی علوی،

مدیر عامل شرکت گاز خودرو، به تشریح سیاست‌ها و وضعیت احداث جایگاه‌های گاز خودروها پرداخت و با اشاره به این که ظرفیت کنونی ۴ هزار و ۳۰۰ نازل CNG تا پایان سال به ۵ هزار و ۲۰۰ نازل افزایش می‌یابد، گفت: گازسوز شدن خودروهای شخصی با قانون مطابقت ندارد و فقط خودروهای عمومی می‌توانند گازسوز شوند. ■

در ایران چند برابر متوسط نرخ رشد جهانی مصرف این حامل انرژی بوده است. در حال حاضر، مصرف گاز طبیعی در کشور حدود ۱۲۰ میلیارد متر مکعب در سال است که ایران با این میزان مصرف، عنوان سومین مصرف‌کننده بزرگ گاز طبیعی را در دنیا، پس از ایالات متحد و روسیه، به خود اختصاص داده است. سهم گاز طبیعی در سبد انرژی مصرفی کشور در مقایسه با کشورهای دارنده ذخایر عمده گاز طبیعی نیز در سطح بسیار بالایی قرار دارد. این سهم در مورد روسیه به عنوان اولین دارنده ذخایر عمده گاز دنیا، معادل ۵۷ درصد است.

نکته قابل تأمل دیگر در این زمینه، سهم هریک از بخش‌های عمده مصرف‌کننده گاز طبیعی در مجموع مصرف انرژی کشور است. این در حالی است که در سایر کشورهای در حال توسعه و کشورهای توسعه یافته، بخش‌های صنعتی، بالاترین رقم مصرف حامل‌های انرژی، به خصوص گاز طبیعی را به خود اختصاص داده‌اند و انرژی به عنوان مبنای افزایش تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد. در کشور ما بخش خانگی و تجاری با اختصاص ۳۸ درصد از مجموع مصرف گاز طبیعی، بزرگترین مصرف‌کننده گاز طبیعی محسوب می‌شوند. سهم بخش صنعت در این حوزه، معادل ۲۷ درصد و سهم بخش نیروگاهی، رقمی بالغ بر ۳۵ درصد است.

این در شرایطی است که راندمان تولید برق با استفاده از گاز طبیعی در نیروگاه‌های برق داخلی به دلیل استهلاک نیروگاه‌ها و فقدان فن‌آوری‌های نوین در بخش نیروگاهی، در سطوح بسیار نازلی قرار دارد. دلیل سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های دارای راندمان پایین را باید در قیمت ناچیز و تقریباً رایگان گاز طبیعی در کشور جست‌وجو کرد.

در حال حاضر، بیش از ۵۲ میلیون نفر از جمعیت کشور در ۷۲۶ شهر و ۷ هزار و ۴۰۰ روستای کشور تحت پوشش شبکه گاز طبیعی قرار گرفته‌اند. سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های صنعت گاز طبیعی، شامل بخش‌های تولید، پالایش و انتقال فشار قوی، مهمترین بخش‌های سرمایه‌گذاری در این صنعت می‌باشند. با وجود سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در زیرساخت‌های صنعت طی سال‌های اخیر، سرعت اجرای طرح‌های گازرسانی که عمدتاً در حوزه توزیع گاز صورت می‌گیرد، رشد بی‌سابقه‌ای یافته است. این در شرایطی است که تقاضا برای دریافت گاز طبیعی در مناطقی که هنوز گازرسانی نشده‌اند، بسیار بالا است. علت رشد شدید تقاضای گاز طبیعی در بخش خانگی و تجاری در اقصی نقاط کشور را نیز باید در قیمت ناچیز گاز طبیعی و عدم پرداخت هزینه‌های انتقال و توزیع از سوی مشترکان دانست.

از سوی دیگر، با توجه به مقدار محدود منابع گاز طبیعی کشور، با رشد بخش

عدم تخصیص بهینه منابع گاز کشور

از تولید به مصرف

متأسفانه با وجود این که ایران دارنده دومین ذخایر کشف شده در جهان است، به علت مصرف فراوان داخلی و عدم تخصیص بهینه منابع گاز، تاکنون بهره‌زیدی از این ذخایر عظیم نبرده است. تداوم این معضل جز حسرت چیزی به همراه نخواهد داشت.

گاز طبیعی در سبد انرژی مصرفی جهانی به عنوان سوختی پاک و سازگار با محیط زیست که مزایای بسیاری بر سوخت‌های فسیلی دارد، رقمی معادل ۲۳ درصد است و بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته، این رقم در دو دهه آینده به حدود ۲۸ درصد بالغ خواهد شد.

طی دهه‌های اخیر، نرخ رشد مصرف گاز طبیعی

صنعت گاز ایران را چنانچه همراه با زنجیره کامل این صنعت یعنی تولید، پالایش، انتقال و توزیع - آن‌گونه که در متون کارشناسی بازار جهانی گاز تشریح می‌شود - در نظر بگیریم، می‌توان غول خفته بازار جهانی گاز تلقی نمود. علیرغم چنین واقعیتی، این صنعت به دلیل چالش‌های داخلی و توجه بیش از حد به مقوله گازرسانی به دورافتاده‌ترین نقاط داخلی

و همچنین قیمت غیرواقعی گاز طبیعی، تاکنون نتوانسته است به جایگاه واقعی خود در این حوزه دست یافته و از پتانسیل‌های این صنعت، بهره‌برداری شایانی داشته باشد.

پتانسیل‌های صنعت گاز

سهم گاز طبیعی در سبد انرژی مصرفی کشور، در حال حاضر رقمی بیش از ۶۳ درصد می‌باشد که این میزان نیز در حال افزایش است. در حالی که هم‌اکنون سهم

